

som derefter bliver tilovers, skal tilfalde Theatret, altsaa at hele Sorø Akademis Overskud for dette Aar skal overlades Theatret. Udvalget har foreslaaet, at denne Anmærkning skal bortfalde og at altsaa Sorø Akademi ikke skal give et saadant Tilskud. Da jeg formoder, at dette Endringsforslag kan give Anledning til mere udførlige Forhandlinger, anseer jeg det for min Pligt allerede paa dette Standpunkt, saavidt det staaer i min Magt, at stille Sagen i det klareste Lys, og dette opnaaes bedst, naar jeg giver en Fremstilling af, hvorledes Sagen historisk har udviklet sig. I selve den historiske Udvikling vil Thinget have tilstrækkelig Oplysning til at vide, hvorvidt der er Grund til at gaae ind paa det Forslag, den ærede Minister har stillet. Her maa jeg først gjøre opmærksom paa, at paa Finantsloven for 1856—57 blev Theaterbestyrelsen bemyndiget til at danne en Reservefond, og for at denne Reservefond kunde blive forsynet med Midler, blev det paa den ene Side bestemt, at Statskassens Tilskud til Theatret hvert Aar skulde være 50,000 Rd., uden Hensyn til om dette Beløb brugtes i Aarets Løb eller ikke; hvad der blev bespart, skulde henlægges til Reservefonden, og paa den anden Side blev det bestemt, at Reservefonden skulde efterhaanden forøges ved de øvrige Besparelser, som Theatret kunde gjøre ved det Overskud, som Theatret saaledes kunde faae. Hensigten med denne Reservefond var at give Theatret fri Raadighed over sine Midler, og at gjøre Bestyrelsen mere uafhængig af de aarlige Bevillinger; det blev fremhævet, at det ofte kunde være ønskeligt at foretage Noget, som paa den ene Side kunde bevirke, at Theatrets Indtægter bleve større, men paa den anden Side kunde foranledige større Udgifter paa eengang. Reservefonden skulde sætte Bestyrelsen istand til at afholde saadanne Udgifter og gennemføre saadanne Foretagender. Det fremhævedes navnlig den gang, at Theaterbygningen var slet, og at der nødvendig maatte foretages en omfattende Ombygning, men at en saadan vilde foranledige meget betydelige Udgifter. Paa den ene Side turde Ministeriet ikke driste sig til at bebyrde Statskassen dermed, og paa den anden Side turde det ikke haabe, at Rigsdagen vilde bevilge det fornødne Tilskud; i Reservefonden saae man

derfor et Midbel, hvoraf man successtot kunde udrede de Udgifter, der vare nødvendige, uden derved at paaføre Statskassen nogen følelig Byrde. Dette var den oprindelige Tanke med denne Reservefond, den var i mine Tanker fuldkommen sund og fuldstændig klart fremstillet. Det var først i det paafølgende Finantsaar, at man gik til at realisere denne Tanke; der blev nemlig af Ministeriet stillet Forslag om, at Theaterbygningen aldeles skulde ombygges, der blev forelagt Tegninger og Overslag, men de Udgifter, der vare nødvendige, kunde ikke bestrides af Theatrets egne Midler. Man bestemte sig derfor til at benytte Reservefonden dertil, men Reservefonden havde ingen Formue, den skulde først indvinde sin Formue i Tidens Løb. Man kunde altsaa ikke gaae frem paa anden Maade, end at man ligesom foregreb Reservefondens fremtidige Formue, og det gjorde man ved et Laan, som skulde afbetales og forrentes af Reservefonden; det blev bevilget; at dette maatte ske af Sorø Akademis Midler, men det skulde kun være et Laan, ikke et Tilskud, ikke nogen Gave af Akademiet; det skulde kun være et Laan, som efterhaanden skulde forrentes og afdrages saaledes, at hele Gjælden var betalt i 28 Aar. Det blev i den Skrivelse, hvori Forslaget var fremlagt, hyderligere fremhævet, at denne Ombygning af Theatret rimeligviis vilde sætte det istand til at faae større Indtægter; saa at Reservefondens Overskud vilde blive større, end man havde ventet, og at man kunde haabe, at Gjælden kunde blive afbetalt endogsaa i kortere Tid end 28 Aar. Denne Sum af 150,000 Rd. viste sig imidlertid ikke tilstrækkelig; ved Tillægsbevillingsloven, saavidt jeg husker af 30te December 1858, blev det tilladt, at Laanet maatte forhøjes endnu med 53,000 Rd., saa at det i Alt blev 203,000 Rd. Disse sidste 53,000 Rd. skulde forrentes og afdrages aldeles paa samme Maade som det oprindelige Laan. Ved Hjælp af dette Laan fik Theatret sin Bygning aldeles ombygget. Siden den Tid har det havt alle Fordelene af den bedre Bygning og har siden den Tid betalt sine Renter og Afdrag, saaledes som det var forpligtet til; ja, det har ikke alene opfyldt de Forpligtelser, som det har indgaaet, men det har ogsaa i det sidste